

IZHAJA VSAKI DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Za vsako leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnilne naročnine, se uprva ne odire. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletna K 2.40, pol leta K 1.20.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračaja. Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (R. edel dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesorij lista „Edinost“. — Tiskarna koncesorija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-kranični račun št. 841.652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Grof Wilczek v avdijenci pri cesarju.

DUNAJ 27. Cesar je danes predpoludne vsprejel grofa Wilczeka v posebni avdijenci. Grof Wilczek je poročal o pomembni akciji rešilne družbe v Ketaniji ter je vladarju izročil zahvalo italijanskega kralja.

Zakonski načrt o uporabi jezikov.

PRAGA 27. „Narodni Listy“ poročajo, da predlaga vlada 3. februarja zbornici zakonski načrt tihob se jezikovnega vprašanja. Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 27. Ko je prišel predsednik Justh zbornico, ga je levica vsprejela s elen-klici. — V interpelacijski knjigi se nahaja tudi interpelacija glede obsodbe dveh urednikov sarajevske „Srbske Rijeci“, v kateri je bil priobčen neki članek iz „Pester Lloyd“.

Zbornica je nadaljevala generalno debato o predlogi glede davčne reforme. Prihodnja seja jutri. — Zatem je ministerski predsednik v skoraj poldrugournem govoru odgovarjal na najnovejšo interpelacijo posl. Polta v stvari veleizdajske prade na Hrvaškem.

Ministerski predsednik se je najodločneje zavaroval proti temu, če, da bi mi na kakoršen koli način uplivali na sedanjí veleizdajski proces. Nadeje najodločneje protestiram proti temu, kakor da bi bil ta proces provzročen valed aneksije Bosne in Hercegovine. Ko smo pa, in sicer že davno pred aneksijo Bosne in Hercegovine opazili tankaj jugoslovansko strmo, ki se je pojavljala v sanjarskih in sicer v dveh smerih, s tem, da je ena smer hotela konstituirati velikosrbsko pripadnost, druga pa velikohrvatsko pripadnost, pri čemer sta imeli obe smeri tendenco, stavljati v nevarnost celokupnost naše države, tedaj so ti vzroki bili naravnost posledica, da smo takoj nutnim načinom proglasili aneksijo. (Dolgotrajni eljenklici in pritjevanje). Kako prav smo imeli, zamore vsak razvideti iz vedenja sosedne države. (Dolgotrajno pritjevanje). Ponovno je bilo tudi slišati pritožbe o strogoosti, s katero se je na Hrvaškem postopalo proti aretovancem, ki so v preiskavi. S temi se pustopa tako, kakor je navada.

Za redakcijo posamičnih pravnih spisov ne moremo biti odgovorni ni mi ni kdo drugi. Žal bi mi bilo, ako bi se kak pravní spis tako tolmačilo, da bi isti na umevanje pripadnikov srbske narodnosti neprijetno regiral. Tako nesporazumljenje bi zelo obžaloval, kajti ta pravda se ne vodi proti narodnosti, marveč le proti krivcem in sicer tudi le proti enemu delu istih. Obžaloval bi, ako bi to pri našem srbskem prebivalstvu dalo povod za nesporazumevanja.

Nadaljno vprašanje interpelantov je šlo za tem, kdaj se vzpostavi ustavnost v Hrvatski? To ni edinstveno od nas, marveč najprej od vedenja spoštovanih hrvaških poslancev. Še nikdar ni bilo ere, v kateri bi se tako šlo na roko hrvaškimi zahtevam kakor sedaj. Moj odgovor je, da bi nas zelo veselilo, ako zamoremo v Hrvatski čim prej oživotvoriti ustavni režim. To se zgodi, ko dobimo jamstvo, da se bo vsatne pravice tako izvrševalo, kakor to odgovarja ustavnim legalnim razmeram, obstoječim med nami. (Živahna pohvala in plaskanje). — Odgovor ministerskega predsednika, na kateri je replical

posl. Polit. (S-h) ki je izjavil, da ne vzame odgovora ministerskega predsednika na znanje je zbornica s pretežno večino vzela na znanje. Proti so glasovali le zastopniki narodnosti.

Petdeseti rojstni dan nemškega cesarja.

BEROLIN 27. Danes predpoludne se je povodom cesarjevega rojstnega dne vršila v dvorni kapei slovesna služba božja, pri kateri so bili cesar, cesarica, cesarska rodbina, mnogo knjižih oseb itd.

Iz južno-italijanskega potresnega ozemlja.

MESSINA 27. Na jednici „Giovannino e Nicolo“, natovorjeni z 120 tonolati bomb, je izbruhnil velik požar, ki ga ni možno pogasiti. Torpedovke nahajajoče se v bližini ladije, so se morale radi nevarnosti drugje zasidrati. Plamen šviga osem metrov visoko. Zaloga premoga niso v nevarnosti. Kaka nesreča se ni prepetla.

MESSINA 27. Danes ob 6. uri zjutraj je bilo čuti tukaj močan, tri sekunde trajajoč potres s podzemskim bobnanjem.

Iz Persije.

URMIA 27. (Petr. brz. ag.) Endjumen je iz 14 izvoljenih meščanov organiziral politično upravo, ki je varstvo mesta izročila revolucionarjem.

Monelik na smrtni postelji.

PARIZ 27. Vsi listi poročajo na podlagi zanesljivih poročil, da je abasijski cesar Monelik na smrtni postelji. Vlado je prevzela cesarica Taitu.

Angleška kraljeva dvojica obišče Španko.

MADRID 27. potrjuje se, da prideta dne 17. februarja kralj Edvard in kraljica Aleksandra v Villi Garcia, kjer se sestaneja s špansko kraljevo dvojico.

Japonski vohuni v Ek vadordju?

LONDON 27. N-ka brzobjavka „Associated Press“ iz Gusaquila poroča, da so tamkaj prišli tri Japonci, ki so blizu Cluence ob meji risali. Sodi se, da so bili vohuni v službi peruanski ali pa častniki japonske armade.

Trgovinski minister Šipov.

PETROGRAD 27. (Brz. ag.) Trgovinski minister Šipov je imenovan členom državnega sveta.

Pripravimo se na borbo!

Na avoječasnem sestanku italijansko-liberalne stranke je rekel predsednik odvetnik Daurant, da se tej stranki to pot predstavlja problem volilnega uspeha „ben più ito di difficoltà.“ Nadalje je isti govornik zatrdil: „Valed zahtevan h odredb novega zakona je možno, da dobijo mesta v mestnem svetu tudi druge stranke: ali občina mora biti naša, zastava, ki plapolja na mestni palači, mora še nadalje predstavljati našo misel in naše ideale.“

Sledili so „applausi“, a mi hočemo, ko se je skupščinsko navdušenje poleglo, posvetiti besedam g. Dauranta nekoliko komentarov, ker priznavamo tudi z naše strani aktualnost vprašanja, ki je tako rano poklicalo na krov jedine „zakonite“ in „testamentarne“ gospodarje Trsta.

Italijani sami trdijo, da mine še nekoliko mesecev, predno nas vlada pozove na administrativne volitve. Mi Slovenci, ne bodmo leni, smo prilično za časa inavgurirali agita-

cijo; ali to ni čudo, ker mi smo slednjič „forestieri“ — kakor bi rekel „Piccolo“ — pa trebamo več časa za organizacijo.

Ali kaj se je tu dogodilo, da je gospodavalna narodno-liberalna stranka toliko časa pred volitvami sestavila volilne odbore, ki so začeli delati z vsa paro? Menda vendar ni naših Italijanov obvel strah radi bagatele, ki se je dogodila dne 14. maja 1907 gospodovaini camorri? „Nam še vedno ostaja 200 000 cittadini“ — ki je rekel „Piccolo“ dan po političnih volitvah, ko je videl, kako mu je „canaglia“ odnesla vseh 5 mandatov. „Rešli smo se Dunaja“ — tako se je tolazila irredenta in začela gledati samo v Rim. To je bilo, prešli in se pozabili! Sedaj gre za „casa nostra“, za Trst, za italijanski Trst. Ni dvoma: „il comune“ mora ostati za večne čase samo sinonim italijanstva, pak tudi na prihodnjih volitvah zmaga zakoniti in jedini predstavitelj tržaškega italijanstva, naslednik Veneziana, kakor n. pr. naš citirani govornik Daurant.

Ali evo ti istega proroka, ki tresočim glasom nekoliko mesecev pred volitvami ponavlja grozno bojazen, ki jo je dne 13. maja 1907 v očigled volitvam naglašal na skupščini v „Pol. Rossetti“ sam Venezian: „strah me je radi jutrnjih volitev!“

Irto di difficoltà...! Kake težkoče neki naj ima človek na vršenju domačinskih pravic v lastni, podedovani hiši, na kateri nima prav nikake hipoteke? Italijani poročajo: vlada! Ali tu je volilni zakon, ki je bil akovan in prekrvan v italijanski kovarji nedvomne originalnosti. Zastoj bi torej vlada naskakovala ital. magistrata, ako bi volilne liste beležile jedino italijansko-liberalne volilce.

To priznava tudi odvetnik Daurant ki sramežljivo dopušča, da bo v prihodnjem mestnem svetu mesta tudi za druga stranke. A katere bodo te stranke? Daurant ne pripoveduje tega, pač pa trdi, da „il comune“ ostane naš in samo naš!“

In ako pojde po njegovih računih bo tudi tako. Kajti, ako mandate splošne kurije oavoje tržaški socialisti, ni dvoma, da camorra ne izgubi niti jednega svojih atributov. Slovanofilstvo večine bi ostalo ono isto a naše zastopstvo bi imelo ravno toliko borbe za uresničenje naših elementarnih pravic, kakor jo je imelo do sedaj.

Ali nam se ne mudi, da bi že sedaj ventilirali to vprašanje. Izjaviti hočemo samo zaključke iz trditov z italijansko-liberalne strani in konstatirati najprej, da je je potekla doba monopolizacije v upravi tega mesta, a v drugo, da se ta gospodovalna stranka že sedaj boji za svoje pozicije, ki jih ugrožavajo nekateri njeni neprijatelji.

Irredenta bo seveda kričala, da je proti avtonomiji občine, proti interesom mesta, proti časti meščanov nastopila vlada se svojimi pomočniki, pa bo med te poslednje tlačila tudi nas Slovence. Ali ta sumničjenja nas ne smejo ganiti. Mi moramo takoj spopolniti svojo organizacijo, moramo stopiti v prve vrste, da — uresničimo bojazni gospode na magistratu!!

Danes oni ne imenujejo še svojih nasprotnikov. Storimo se svoje strani vse možno, da bomo po volitvah imenovani ravno mi kakor najodločnejši nasprotniki te gospode! Ali pri tem pazimo na jedno: da nas bo v fronti proti camorri mnogo, usodno mnogo! Da bomo — vsi!!

Tako mili prošnji se Martinka vendarle ni mogla upirati.

— Za enkrat menda ne bo tako hudo, a drugič ne boš hotela več z mano, je ukrenila konečno. — No, no, samo se mi ne srdi takoj! Glavo bi stavila, da ne pojavi skupaj niti hleba kruha. Sedaj pojdi! Tukaj opti si jerbias, nesi ga ti; jaz se ob tvoji strani odpočijem, zato, ker si me sedaj tako ustrašila. Ne smeš se držati pod njim preveč ravno, da se bo vsaj mislilo, da je težek. Saj morda več, koliko bi približno tehtal tak jerbias, naložen z maslom. Ne smeš hiteti žnjim, kakor bi bil poln samega perja. Kdor zahaja s tihotapci, mora paziti na vsako malenkost; mnogokrat izdaja človeka najneznatnejša stvarica. Tako — sedaj je dobro. Torej hajd z Bogom in desno nogo naprej! Naj bi se obe vrnili zdravi! Mojih tihotapcev se ti ni treba bati, niso sicer to prijazni ljudje, a drugače so zelo čedni, posebno stari Matouš. To se umeje, da poznaš, kako bi ga pač ne poznala? Vsako nedeljo in vsak praznik stoji vedno prav pod prižnico, da bi prvi slišal besedo božjo. Iz tega vzroka tudi nikdar ne dela v noči od sobote do nedelje, v postu ne noslja in ne kadi, da bi ga zato nebo obvarovalo vsega hudega. Z eno besedo:

In to vsi pod jedno zastavo, kakor bojovníki jedne ideje: misli slovenske!

Ko zmagamo, ali kakor odločujoča masa, bo lahko za nas, da uverimo ostale svoje so-meščane, da mi nismo neuprijatelji občinske avtonomije in mestnih interesov, ko rušimo parazite na politične spekulante, ki so zakleti sovražniki ne samo naše narodnosti, ampak s tem tudi nasprotniki miru in napredka v tem skupnem namestu!

Za sedaj: vsak na svoje mesto po stari naši disciplini: mnogo dela, malo besed!

Aneksijska debata v dež. zborni Kranjskem.

Govor poslanca dr. I. E. Kreka.

(Zvršetak)

Poezija v življenju, poezija v politiki.

Srbski narod, gospoda moje, to so naši Neapolitanci. Živahni so, govore veliko, govore vse, kar jim čuti duša. Po vsem se vidi, da prevladuje v njih poezija.

Ako hočeš spoznati srbski narod, pojdi gledat, kako se srbski kmet, ko orje, razgovarja s svojim voličem in kako poje. Videl boš, kako vse njegovo delo preveva poezija in ne realni svet. In neka mladostna poezija živi tudi v političnih skokih tega naroda; razumne, realne politike je žalibog silno malo v njem. Toda ti skoki niso nevarni. Ta narod je bil avoječasi najzvestejši oboževatelj našega vladarja in bo tudi zopet še ljubil avstrijsko državo in videl v njej svojo zaščitnico, sveda, če bo Avstrija drugačna, nego je sedaj in je bila v neposredni minulosti. Tega ne smemo prezreti, da take simpatije in antipatije, ki se hitro menjajo, niso nič čudnega pri narodih, ki živijo poetično življenje tudi v politiki, ki so si jo ustvarili sami iz najnižjih slojev svojega ljudstva.

Morda poreče kdo: Ti, demokrat, imenuješ nekatere sloje najnižje? Govorim v smislu tistih, katerim je namenjeno, da me svet razume.

Iz lastne moči.

Gospoda moja! Konstatiram, da, ko se je šlo za to, da se Grk osvobodi turškega jarma, je vsa Evropa odmevala panhele-nizma. Najbolji možje vseh narodov so šli za Grke v boj, vsi veliki politiki so jih podpirali. Za Slovence, ki je moral postiti svoj plug in svojo čredo prašičev ali koz in se boriti proti Turku, ki mu je hotel uporiti ženo in otroke, so imeli k vsemu besede, kakor sen jih prej navedel: „Im Tale der Schweinehirten ragt sich in jedem Frühjahre die Sucht, sich bemerkbar zu machen...“ Nikdo ni pomagal temu narodu, nikdo se ni zavzemal zanj v javnosti. Sami sebi so si Sebi priborili to, kar imajo. In če so si ustvarili ideale, ki niso dosegljivi, kdo bi jim to zameril?

Velika Srbija.

Tak nedosegljiv ideal je velika Srbija. Konstatiram hladno in kratko, da bi ta ideal bil tudi za splošnost, ne samo za Avstrijo, poguben. Ker če Srbi na eni strani iščejo v svojem združevanju uresničenje svojega ideala in se pri tem dotikajo tudi težnj hrvatskega naroda, je jasno, da antagonizem ne more nehati. Po moji sodbi je ravno s tem, da je padla m žnost, da bi se uresničil ideal velika Srbije, nastopila doba, da se zbližata, da se

to ti je poštenjak skozinsko, prav kakor moj pokojni mož; zdi se, kakor da bi si bila brata. Se vedno je tako gibčen, kakor njegov najmlajši sin. Ne daja se prekašati od nikogar, celo vrsto tihotapcev vodi sam. Za njim lazi deset ali dvajset njegovih ljudi v razdalji sto korakov, in to tako tiho, kakor bi bili sami duhovci. Včasih jih je bilo vedno čez petdeset, a kaj se hoče, sedaj vse nazaduje. Po skalah skače kakor divja koza, sliši kakor jerebica in stražnika zavoha na pol milje daleč. V trenutku, ko opaza kaj sumljivega, daja takoj vsem ostalim znamenje in jih oživaja tja, kamor se ne ljubi nobenemu ogleduhu. Hodim jim naproti do Križan-skih gozdov, tam, kjer se pravi „Pri krasnem studentcu“. Navadno čaka tam na-me s svojo culo stari Matouš; s kako drugo pomagalko ne bi se vjemal... (Dalje.)

V nadaljevanju v predvčerajšnji številki, v III. odstavku 3. kolone, je po pomoti izostal en cel stavek. Dotični stavek se ima glasiti: „...saj si vsa v ognju. Morda ti je obolel Lukášev otrok in hočeš, da bi ti dala od tihotapcev prinesli iz Žitave kako olje.“

PODLISTEK.

19

Poljub.

Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva
Episala Karolina Světlá. — Iz češčine prevel F. P.

Prav ta vajina enaka kri bo vaju do smrti vabila k sebi. Dokler sta na svetu, se ne ločita. Ko pride Lukáš zopet k sebi, mu bo žal, da je to storil, in ako presediš tu v miru do jutra, se domišliš sama, česa mu nisi smela reči in česa ne stojiš. Jezs se vama ohladi, kri pomiri, razum pride zopet do svoje veljave in stara ljubezen vsplamti še silneje nego kedaj prej.

— Nikdar več, nikoli! je kričala Vendulka na ves glas. Zelo se je morala pre-magovati, da je teto tako dolgo poslušala, ne da bi jo motila. — Ne tajim, da sem ga smrtno ljubila, a sedaj — sedaj ga zopet smrtno sovražim. — Bože, je to huda beseda! Čudim se, da nisem umrla, ko sem se upala izreči jo! Oh, saj ni bil tak, kakor je sedaj, tudi od rojstva ne, samo pokojnica ga je mogla tako pokvariti. Da,

objameta brata, ki sta doslej tavalala v zmotah, ki so jih jima v glavo ucepili predniki, pa tudi najhujši sovražniki. Ta dva brata bosta potem v bratskem objemu živela kakor eden, da se ne bo več vpraševalo, odkod razlika med Hrvatini in Srbom, ker je ne bo.

Madjarska politika. — Mladoturki.

Omenjam, da je ravno srbska politika v tem oziru pručena od nasprotnikov. Slonela je na tisti vsega prokletstva vredni teoriji, o kateri sem prebrisan, da se vzdržati ne more. In zato sem tudi prepričan, da sedanja Madjarska v tej obliki živeti ne more, in prepričan, da je možno uresničenje naših idealov v jugoslovanskem smislu. Ta teorija obstoji v tem, da je posebna politična narodnost možna poleg drugih narodnosti. Madjarski šovinisti hočejo, da se Madjarom podvržejo vsi ostali narodi, da izgube svoj jezik, da se pomadjarijo.

Na ravno tem stališču stoji tudi mladoturška stranka, in zato sem prepričan, da to gibanje ne bo imelo srečnega konca. To gibanje sloni tudi na tem, da se uvaja liberalizem, ampak najprej se konstituira absolutizem osmanskega šovinizma. In kakor so se naučili od Madjarov Srbi, tako so se naučili od Srbom in Madjarov Turki in si postavili teorijo politične narodnosti za načelo.

Kje je Madjarska? Jaz je ne morem najti!

Gospoda moja! Končujem. Dokazov, da je stvar nujna, sem podal dovolj. Izjavljam, da upam, da se posreči po čemer stremim, in da previdnost božja da jugoslovanskim narodom priliko, da se bodo maščevali nad Kolutom in njegovo svojatjo. In kakor je leta 1848, kakor je bilo popisal Smičiklas v svoji "Povesti Hrvata", kakor je leta 1848 ta predrzni oče sedanjega voditelja avstro-ogrške politike izrekel besede: "Kje je Hrvatska? Jaz je ne morem najti!" — tako upam, da pride čas, ko Jugoslovan vzame v roke zemljevid in poreče Madjarom: "Kje je Madjarska? Jaz je ne morem najti!"

Govor dr. Kramarja v proračunskem odseku.

Na predčerašnji seji proračunskega odseka je imel češki posl. dr. Kramar govor, v katerem je izjavil, da je razburjenje češkega naroda radi praškega brunila in radi poštnega odloka, ki je nezakonit, ker se pregrešuje proti enakopravnosti zaježeni od državnih zakonov, primilo za zakonske načrte, ki jih je v odseku napovedal ministerski predsednik. Ako se ti načrti pregreše tudi proti enakopravnosti in enakoveljnosti obeh narodov, potem ne more biti usoda teh predlog za vlado dvomljiva. Rešitev tega jezikovnega vprašanja se ne sme omejiti na Češko.

Slovanski centum.

"Slovenec" poroča: Poročila, da se je izvrševalni odbor "Slovanskega centra" že konstituiral, so bila prežgoda. (Vest je poslal v svet "Kor. biro.") Pogajanja radi ustanovitve te parlamentarne skupine se še vrše. Vseled neodločnega postopanja katoliško-narodnih Čehov je možno, da se še vsa pogajanja razbijejo. Kar se tiče predsednika izvrševalnega odbora, je to poročilo prežgoda. Slovanski klub je vsled predloga dr. Šusteršiča sklenil, da za načelnika predlaga dr. Lčevića. Vseled tega so nastala po časopisih napačna poročila. — Seja za konstituiranje "Slovanskega centra" se bo morda vršila v petek. "Slovanski centum" ne bo kompaktna zveza, ampak svobodna združitev v podporo za skupne nastopanje pri vseh akutnih političnih in parlamentarnih vprašanjih.

Rusija.

Ruska akademija znanosti je imela te dni sejo, na kateri se je razpravljalo kolektorsko vprašanje v Rusiji. Glede koledarja so bili trije predlogi, eden, da se obdrži dosedanj sistem; drugi za uvedbo gregorijanskega koledarja; a tretji, kateremu je avktor Solidov, izključuje vse neotčnosti v štetju časa. Po tem sistemu se leta ne računajo od nobenega znatnega dogodka, ampak se štejejo povsem neodvisno.

DOGODKI NA BALKANU.

SERBIJA.

Pasić — odposanec v Londonu.

BELIGAD 27. Govori se, da bo voditelj staroradikalcev Nikola Pasić imenovan srbskim odposancem v Londonu.

Zadnji Obrenović.

Iz Budimpešte poročajo: Semkaj je dopel nezakoniti sin kralja Milana in se misli tukaj trajno nastaniti. Kakor se govori, nastopi v prihodnjih dneh v nekem kabaretu kakor pevec.

TURČIJA.

CARIGRAD 27. — Na banketu stranke Sabah Eddina je minister za notranje stvari v imenu velikega vezirja izjavil, da je političen položaj normalen. Vsa vprašanja se bodo rešila povojno.

BOLGARIJA.

SOFIJA 27. Izjava velikega vezirja, da ne ukrene Turčija za sedaj nikakih odredb proti mobilizaciji 8. obmejne divizije, je tukajšnje politične kroge nekoliko vznemirila.

CARIGRAD 27. Umrla je najmlajša 13 mesečna hči sultanova.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Nov člen državnega sodišča. Cesar je imenoval tajnega svetnika in predsednika višjega sodišča dr. Friderika barona Calla členom državnega sodišča.

Odlikovanje kraljice Jelene. Iz Belegrada poročajo, da je kralj Peter podelil italijanski kraljici Jeleni veliki križec reda sv. Save.

Pruski deželni zbor je s 169 glasovi proti 165 odklonil predlog o volilni reformi, ki je šel za tem, da bi se uvedle direktne in tajne volitve.

Alzacija in Lotaringija avtonomni? Glasom vesti iz Strasburga, namerava nemška vlada državni pokrajini alzako-lotarijski podeliti avtonomijo. Pokrajina bi postala samostojna zvezna država s tremi glasovi v zveznem svetu.

Dnevne vesti.

Seja mestnega sveta se je vršila sinoči ter je pričela ob 7. uri in pol. Svetovalci so bili skoro vsi navzoči (dr. Rybář se je opravičil), galerija malo obiskana.

Tretja, in najvažnejša točka je bila: resolucija glede vladnega predloga za ustanovitev ital. jur. fakultete na Dunaju. Delegat, tozadevno poročilo končuje z resolucijo, v kateri se obžaluje, da je vlada zavzela tako stališče, s katerim odreja Italijanom njih zakonite pravice.

K besedi se je oglašil dr. pl. Ricchetti ter izjavil: Zahteva Italijanov po laškem vseučilišču je popolnoma opravičena. Ako podvržemo vladni predlog objektivni kritiki, tedaj pomenja isti gotovo za Italijane neprijetno razočaranje po 40 letnem zahtevanju. Prvič se sploh v projektu omenja le jur. fakulteta, niti z besedico pa ostale, medtem ko Italijani vendar zahtevajo popolno vseučilišče. Drugič; glede sedeža se je odločila vlada za Dunaj. Kako to opravičuje? S tem, da je Dunaj veliko mesto, ki edino nudi dovolj sredstev za napredovanje. V kakšnem soglasju pa stoji ta motivacija s predlogom iz l. 1904 glede Rovereta? Slednjič ni utemeljena zahteva predloga, da bi morali slušatelji te fakultete popolnoma obvladati nemški jezik.

Zato pozivlja govornik obč. svet naj zavzame glede italijanske univerze svoje staro stališče, stališče vseh Italijanov. (Ploskanje.)

Dr. Slavik: Znano je gospodom stališče Slovencev v kulturnih zadevah. Kakor vsemu narodu, privoščamo tudi Vam šole v materinskem jeziku, a predvsem tudi sebi. Kar pa nam vi, ki ste tukaj gospodarji, teh ne daste, ste torej sami krivi, če mi ne moremo za vas glasovati. (Tu so gg. obč. svet. naenkrat postali prehlajeni in pričeli kvehati.) Ali niste mar vi krivi, da moramo svojo dečo pošiljati v tuje šole?

Če kdo trdi, da je Trst popolnoma laško mesto, tedaj je to smešno. (Smeh. Oh!) To dokazujejo dejstva (glas: ciscole, ciacole!) Če bi vlada predlagala kako samolasko mesto (galerija: Trst, Trst je to!), bi mi brez drugega glasovali z vami. (galerija: Vi pojdite v Ljubljano!)

Pridružujem se mnenju g. predgovornika v kolikor se tiče znanja nemškega jezika; glede resolucije pa izjavljam, da bomo glasovali proti (žvižganje).

Odgovori dr. pl. Ricchetti: Občina da Slovence šole, za šole v mestu pa so vsi kompetentni faktorji nazora, da ista ni potrebna.

Slovenci hočejo univerzo v Ljubljani. Tudi to mesto ni popolnoma slovensko. Potemtakem bi ne bilo mogoče nikjer v Avstriji ustanoviti take šole. Tudi Dunaj ima okoli 400.000 Čehov. Tudi če ima Trst okoli 10% Slovencev, vendar se lahko reče, da je ogromna večina (stragrande maggioranza) Italijanov.

Slovenci bodo gotovo imeli v enakem pogledu potrebo Italijanov, toda oni Slovencev ne bo posnemali. Ravno zato pa se mu zdi taktika Slov. v tem slučaju "poco felice e poco generosa" (nesrečna in malo plemenita.) (Ploskanje.)

Dr. Slavik odgovarja: Na le 10% nas je, ampak vsaj 1/4 vsega prebivalstva tržaškega (ironičen smeh). To so dokazale volitve, to dokazuje število naših društev. Mi nismo tu le "gostje, ki se nas trpi", ampak mi smo tu v lastni hiši, mi smo tu doma. (Vrišč. Klici: Andate a Lubiano!) Če vas ne podpiramo v vašem stremljenju, to zato delamo, ker ste vi tisti, ki nas ovirate pri našem napredku, ker nam nočete dati lastnih šol. (Žvižganje.)

Pri glasovanju so vstali vsi poslanci razun slovenskih.

Skoro brez debate je bilo vsprejetih vseh ostalih 8 točk dnevnega reda. Med drugim se je dovolilo K 20.000 naknadnega kredita za l. 1908 za dovažanje vode v okolico, ker lani dovoljenih K 30.000 v ta namen ni zadostovalo.

Dr. Slavik je pri tej točki priporočal, naj bi se napeljalo vodo v tiste kraje okolice, kjer se to do danes še ni zgodilo in tako stroški za dovažanje vode odpadajo. Posebno je priporočal Kolonjo in Konkonijski ter Sr.

Ivan in novo norišnico, kjer je premalo vode napeljana.

Ko se je dovolilo še K 1000 podpore društvu "Circolo artistico" za razstavo arhitektoničnih del, je župan ob 8:40 zaključil javno sejo ter odredil tajno.

Lep dogodek se je pripetil pri sinočnji seji mesta, sveta. Govoril je namreč o ital. vseučilišču dr. pl. Ricchetti. Baš ko je povzdignil glas ter bolj patentično pričel govoriti — so vgasile vse električne luči. Takoj so prižgali sveče in debata se je nadaljevala. — Ravno ko je govornik dr. Slavik tu z zanosom zaklical: "qui siamo in casa nostra!" v tem momentu se je razsvetlila vsa dvorana in zdelo se je, kako da hočejo sami žarki blagodejne luči manifestirati to resnico. "Omen", si je morda mislil kak čestiti gosp. obč. svetovalec!

Občni zbor zadruge trgovcev-jestvinčarjev. Mislimo, da takega občnega zbora še ni bilo. V dvorani Tersicore, v ul. Chiozza št. 7, se je včeraj — počenši ob 8. uri pop. — vršil občni zbor zadruge tržaških trgovcev-jestvinčarjev. Dvorana je bila polna zadržnikov (približno polovica Slovencev in polovica Italijanov). Predsedoval je predsednik zadruge M. Robba.

Predsednik je najprej povedal, pa pooblastila niso priznana in je zahteval, da se odstrani iz dvorane gg. Saulig, Dežman in Renar, ki so bili prišli na občni zbor s pooblastilom.

Takoj za tem je prosil za besedo zadržnik g. Maccari, ki je predlagal, da sn prve tri točke, namreč računi za l. 1907 in l. 1908 in proračun za l. 1909 potrdijo "en bloc".

Za tem se je priglasil za besedo g. Tomaž Sancin, ki je v slovenskem jeziku zahteval, naj se v slovenskem jeziku pove, kar je predlagal g. Maccari.

Gosp. Maccari je nato zahteval v laškem jeziku, naj se mu pove v njegovem (laškem) jeziku, kaj da je rekel g. Sancin. A ta (g. Sancin) je še enkrat ponovil svojo zahtevo.

Takoj na to je nastalo vpitje, ropot in tak krik, da na bi bilo slišati niti grmečega Boga.

Slednjič je vendar zadržnik g. Miklavac se svojim krepkim glasom premagal to vpitje in je rekel: "Prišli smo tu sem, v dvorano muze Tersicore, a nismo prišli sem, da bi tu, kakor stari Grki, častili muzo plesa. Prišli smo zato, da, kakor moderni ljudje, zahtevamo, da se nam prizna naše pravice, da se prizna enakopravnost našemu slovenskemu jeziku. Ne bi pa hotel, da slavno predsedništvo ostane tu le kakor voditeljstvo kakega koncerta, oziroma kakega plesa!" — Na to je g. Miklavac začel govoriti v slovenskem jeziku; v tem hipu je navstal takšen krik, da ni mogel naprej.

Stopil je na to pred predsedniško mizo zadržnik g. Ivan Prelog, ki je v italijanskem jeziku najprej povdarjal, da, "ker slovenski jezik ni tuj jezik, ampak priznan deželni jezik, ker se ga uči v šolah, ker je v rabi na obalah in ker ni v pravih jestvinčarske zadruge rečeno, da je edini uradni jezik v zadruzi italijanski — mora zato zahtevati za vsakega zadržnika pravico, da sme povedati svoje mnenje v jeziku, ki ga najbolje razume in ki ga najlažje rabi. Ojbor — je rekel govornik — nima pravice odrekati pravice govora nobenemu zadržniku! Nato je vprašal, se mu-li dovoli za svoje slovenske kolege govoriti v slovenskem jeziku?

Kakor se vidi, je bil govor g. Preloga jako koncilijanten. Vendar so italijanski zadržniki ob zaključku njegovega govora zagнали grozen krik.

Na to je zadržnik g. Caldara predlagal, da se zaključi debata. A tu se je pripenil krasen slučaj, ki jasno priča, kakšni Lah so laški zadržniki, ali pa vsaj njih predsednik. Ko je namreč slovenski zadržnik g. Anton Miklavac govoril italijanski, se mu je zareklo, da je rekel "cimbollo", "zimbello", radi česar so ga Italijani zasmejovali. Ko je je po Caldarem predlogu govoril predsednik zadruge M. Robba — Italijan — je rekel: Il signor Caldara propone la chiusura della discussione. Se la proposta viene accettata, allora la chiusura vien — — — chiusa! (To so vam Italijani! Slovenci se rogajo če v italijanščini kaj pogrči, aram pa naj bo njih, ki kakor Italijani streljajo kozle v italijanščini! Op. ured.)

S tem je predsednik zaključil debato in stavil na glasovanje predlog zadržnika Maccari.

Navstal je grozen krik in ropot. Lah bi dvignili ne le po eno, ampak mnogi kar obe roki. Mej temi, ki so dvignili obe roki za Maccarijev predlog, je bil tudi g. Tomaž Wigale, ki ima trgovino na vogalu ulic Ghege in delle Poste. Vzdgnil pa je roko tudi g. plesni učitelj Peter Modugno, ki ni nikdar bil in nikdar ne bo jestvinčar.

In tako je šlo naprej: odobrili so na ta način vseh VI. točk dnevnega reda, ne da bi bil kdo kaj razumel od vsega, kar je predsednik — stoječ na mizi in grozno gestiku-

lujot — čital. Čitajoč razne točke (dnevnega reda je predsednik na koncu vsake točke dvignil v zrak ravnilo — ki je je držal v roki — v znamenje naj njegovi pristaši dvignejo roke in tako potrdijo dotično točko. Tako je n. pr. eden poročevalcev listov — stoječ na stolici — enkrat dvignil roke in za njim so vsi dvignili roke in tako glasovali za točko, ki ni bila še niti prečitana. Sam poročevalec "Laborator" je rekel našemu poročevalcu: "Molti facchi e pochi voti!"

In naj bi ta občni zbor bil sklepčen? Razne epizode s tega občnega zbora poznaje.

Po občnem zboru so se nekateri slovenski zadržniki zbrali na sestanek v restavraciji "Balkan", kjer so mej raznimi strokovnimi pogovori nabrali K 36, in sicer K 12 za otroški vrtec na Vrčli, K 12 za otroški v. Štedajo, in K 12 za možko podružnico dr. sv. Cirila in Metodija v Trstu.

Iz politične službe. Namestniški konceptni praktikant dr. Teobald grof Khuen-Belasy je iz Trsta premeščen v Gradiško.

Razmere na c. k. državni železnici. — Pišejo nam: Naslednje vrstice naj bodo v ilustracijo, kako sistematično se na državni železnici — germanizira.

Odkar obstoji svobodna luka pa do novijih časov ni bilo tudi med žel. uslužbenci nobenega Nemca, ali tudi tega nismo vedeli, kaj pomenja in po čem stremi tista blažena — internacijonala. Ali prišli so, žal, drugi časi: sedaj se množe Nemci in občutimo na lastni koži, kaj pomenja internacijonala!

Slavna državna železnica je napravila z internacijonalo kompromis, na podlagi katerega morejo slavni Tomscheg in njegovi podrepaniki na jedni strani molčati skozi 4 leta, na drugi strani pa jim mora uprava državne železnice tu pa tam napraviti kakbo uslugo, to je: vsprejemati mora v službo osebe, ki jih priporočajo sodrug Kopač in somišleniki. A mej temi je vedno več nemških Mihaljnov, ki naj menda tudi iz slovenskih železničarjev na socialistični podlagi napravijo — nemške sodruge. Na ta način smo v dobi 6 mesecev dobili v svobodno luko že 5 trdih Nemcev, ki so vsi izborni Genossen — za se! Eden njih vodi celo trgovino na račun slov. železničarjev. Res ne vemo, koliko časa bodo ti poslednji še trpeli to!

Toda preidemo k stvari! Tu je ljudji, ki že po 3 leta vrše službo kakor nadpredniki, čuvaji, premikači itd. A sedaj prihajajo Nemci eden za drugim in zasedajo službe, ki so jih naši ljudje opravljali že po tri leta! Že je nekoliko slučajev, ko so našinci z družinami vrženi na cesto. In vse to do neba kričeče se dogaja na podlagi kompromisa z internacijonala in pod pokroviteljstvom nekaterih poduradnikov, ki so sicer slovenskega pokolenja, ali so Slovenci le po imenu. Prihodnjič kaj več.

Slovenske železničarje iz svobodne luke — in nikogar drugega — vabimo, naj pridejo v četrtek ob 8. uri zvečer v rojansko konsumno društvo na uržen razgovor.

All je to le slučaj? Nekdo v Trstu je naročen na "Srbobrana", ki mu sicer tudi redno dokaja. Nekega dne pa je dobil v ovitku mesto "Srbobrana" neki nemški list iz Šlezije.

Je li bil to le slučaj? Ni lahko verjetno. Kajti nam se zdi, da ni lahko možno, da bi ist sam pal iz primerno prirejenega ovitka.

Štrajk voznikov okolice traja nespremenjeno dalje ob najboljšem razpoloženju voznikov in vzajemnej slogi mej seboj in z občinstvom. V minolih dnevih vršilo se je zopet več sestankov štrajkujočih, na katerih so vsodbujali ki vstrajnosti in sloznosti. — Doslej so se izalovili vsi poskusi, da bi posamezniki sprejeli delo pod starimi nevrdržljivimi pogoji nasprotno, dan na dan pristopajo novi členi k zadruzi voznikov, da se ista moralno in materijalno le okrepla in vtrja. Sidi se splošno, da so šanse dobre in da se skoraj dseže zaželeni vspeh.

Mesto tehničnega asistenta je oddati na državni vzorni kmetiji v Pazinu. Dolžnosti asistenta so, da podpira ravnatelja vzorne kmetije pri vseh njegovih tozadevnih opravilih, posebno pa pri strokovnem poučevanju na omenjeni vzorni kmetiji in pri obilježavanju predavanj in praktičnih demonstracij izven iste.

Tehniški asistent se nastavi pogodbeno in sicer za sedaj za eno poskušno leto ter se ga prideli ravnatelju kmetije. Ibi dobiva letno plačo 2400 K, katero mu izplača ravnatelstvo kmetije v mesečnih anticipatnih obrokih.

Posilci za to mesto naj vložijo svoje primerno z dokumenti preakrbljena prošnje z dokazom starosti, avstrijsk ga državljanstva, delovanje v kmetijski praksi in jezkovnega znanja, posebej pa znanja enega od jugoslovanskih jezikov (hrvatski, slovenski) potom ravnatelstva državne vzorne kmetije v Pazinu najdalej do 15. februarja 1909 na c. k. namestništvo v Trstu.

Slovensko planinsko društvo opozarja svoje člene in prijatelje in vse canjeno občinstvo na svoj IV. planinski ples, ki se bo vršil v Ljubljani dne 1. februarja v "Na

Veliki pekovski ples dne 30. januar. v „Nar. Domu“

rodnem domu. Društvo izvrši dekoracije za planinski ples kar najkrajše, preskrbi 3 godbe, namreč 2 orkestra Slovenske fiharmonije in ljubljanski sekstet in bode tudi v lastni režiji skrbelo za vsestransko pogostitev. Ker so torej izdatki jako znatni in ker so dohodki plesa namenjeni za pokritje stroškov, ki jih ima društvo ob izvrševanju svojih tudi v narodnem oziru tako važnih planinskih naprav, posebno za povečanje Triglavske koče na Kredarici, je pričakovati, da bo udeležba na letošnjem planinskem plesu kar največja in da se s tem podpira društvo, ki je že toliko storilo za slovenske pokrajine in za njih narodni značaj.

Jezikovni tečaji v „Ruskem kružku“. — Prejemamo od nekakega privatnega uradnika: Notico v predvečerjani „Edinosti“ o običnem zboru „R. kružka“ in o dosedanjem in bodočem delovanju tega društva sem čital z velikim zanimanjem. Za me in za marsikaterga, ki je v podobnem položaju, je v jezikovnih tečajih „R. kružka“ podana jedina praktična možnost za netažavno in uspešno učenje še katerega drugega slovanskega jezika, katerega poznavanje nam je potrebno bodisi za dnevno porabo, bodisi za poglobljeno narodno našo izobrazbo. Upam zato, da se na nocojšnjem običnem zboru „R. kružka“ priglasi zadostno število novih členov in da se organizirajo koristni jezikovni tečaji za razne slovanske jezike.

Privaten uradnik.

Za prihodnjo soboto. — Že smo v sredi kratkega pusta, in ne bi trebalo naši lahkonogi in poskočni mladini priporočati posebej naše narodne pleske.

Vendar ne moremo si kaj, da ne bi posebej vabili naše občinstvo na veliki ples prihodnje sobote, ki ga priredijo naši narodni peki v „Narodnem domu“. Komur je še v spominu častni in lepi vspeh te prireditve minolega leta, ta gotovo tudi letos ne odmanjka, a z ozirom na visoko kulturni in človekoljubni namen te zabave, ne dvomimo, da bode vdeležba velika, upajmo ogromna, a zabava najlepša.

Silen mraz je pritisnil te dni v naših južnih krajih. Dočim je bilo v ponedeljek v Ljubljani in v Gradcu 16 stopinj pod ničlo in v Celovcu celo 23, so imeli v Petrogradu le eno stopinjo pod ničlo, v Moskvi pa 4. — V Trstu je včeraj mraz znatno popustil in tudi burja ni bila več tako silna, kakor prejšnje dni.

Zakaj se je zadnje dni zemlja tako tresla? S tem vprašanjem so si nekaj časa slem razni učenjaki in lajki belili glave. — Sedaj smo pa od gotove strani dobili vest, ki nam sporoča, da je ves ta potres in polom povzročilo zopetno „vstajanje“ „Škrata“, ki v naše presenečenje v kratkem zopet izide.

Kovanje dvokronskih tolarjev. Vlada je predložila zbornici zakonski načrt, da se skujejo novi dvokronski tolarji in izdajo novi bankovci po 10 K.

Poroke, rojstva in smrtnost. V tednu od 17. do 23. januarja so se v tržaški mestni občini poročilo 16 parov. Rodilo se je 136 otrok, in sicer 69 moških in 67 žensk; od teh 39 nezakonskih. Umrlo je 85 oseh, in sicer 41 moških in 44 žensk, od teh 22 izpod enega leta.

Tržaška mala kronika.

Tatvine. — Predsinočnem so v mesarni Rudolfa Magazzin v ul. Benedetto Marcello št. 2, tatovi hoteli dobiti velik plen, ali — odšli so z dolgim nosom... na jutri z nekaj vkradenega mesa.

Naznani tatovi so včeraj zjutraj zmužnili v gostilno Ane Kocjančič v ul. Cavana št. 22, s pomočjo vetrihov. Ali imeli so smolo... dobili niso nič posebnega. Pozneje je nekdo opozoril redarja na to, da so bila vrata odprta.

Nezgoda na delu. Sprejet je bil v bolnišnico 22 leten Jakob Petronio, težak v tiskalnici olja pri sv. Andreju, kateremu sta bila med delom kar odtrgana dva prsta desne roke.

Ko je kosila travo, si je 12 letna Ana Medica iz Ratič pri Buzetu porezala kite na desni roki. Ponesli so jo v bolnišnico.

Loterijske številke izrečane dne 27. t. m. 1909.

Brno 66 37 82 16 69.
Inomost 76 49 12 18 48.

Koledar in vreme. Danes: Jutranje mraz. — Jutri: Francisek [al. škof. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 5 Cels. Vreme včeraj: Oblačno, burja.

Vremenska napoved za Primorje. — Oblačno spremenljivo. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Naše gledališče.

Za nedeljsko predstavo najboljšo narodno in socijalne češke drame slavnega češkega dramatika F. Šuberta javi se zlasti med delavskimi sloji in vsemi onimi, ki z njimi simpatizirajo, veliko zanimanje. Upati je, da bo ta dan polna hiša do zadnjega kotička. Jutri spregovorimo o „Drami štirih revnih sten“ natančneje. Zlasti navedmo, kar je sam pisatelj g. Šubert pisal o svoji drami. Kakor znano, je g. Šubert iz posebne simpatije do tržaškega slovanskega gledališča dovolil, da se njegova drama uprisori, ne da bi zahteval nikake odškodnine.

Tržaška gledališča:

VERDI. Danes zopet slavna Berliozova opera „Faustova obsodba“. Vodil bo mesto mojstra Mannuelli orkester znani g. Anselmi.

FENICE. Danes zvečer torej nastopi za kratko sezono slavnostna in tržaškemu občinstvu še posebej priljubljena dramatična umetnica Italia Vitaliani, ki ima na svoji strani vlega dramaturga Dragotina Duse.

Na tej prvi predstavi se uprisori nova drama v 4 dejanjih „Mati“, ki jo je spisal Santiago Rusignol.

EDEN. — Danes ob 8:30 zvečer je tu predstava z zanimivim vspehom. — Prihodnje dni se vspehom poplača ponovi.

Društvene vesti.

Danes, ob 7. uri zvečer, se bo vršil v prostorih v ul. Galatti št. 12, III. nadst. redni občni zbor „Ruskega kružka“.

Ponovno so vabljeni na vdeležbo vsi člani. Objednem se bodo sprejemale priglasitve k pojedinim jezikovnim tečajem (ruskemu, hrvatsko-srbskemu, češkemu in dr.).

Odbor.

Čitalnica pri Sv. Jakobu opozarja, da prične današnja glavna vaja za opereto „Čevljar baron“, ki se vrši v nedeljo 31. t. m. točno ob 7. uri zvečer. — Naj nihče ne izostane!

Ciril-Metodov ples. Odslek za okrasitev ima svojo sejo danes ob 7. uri zvečer v kavarni „Balkan“. — Členi tega odsleka se uljudno vabijo, da se te seje gotovo udeležijo. Predsednik.

„Glasbeno društvo Trst“ vabi vse g. ce pevke, da pridejo v nedeljo dne 31. januarja 1909 ob 10 uri in pol zjutraj k pevski vaji, ki se bo vršila v dvorani „Tržaške Sokola“. Ob enem se vabi vse one gospode ki bi hoteli pristopiti še k možkemu zboru, da se prijavijo kakor gori navedeno. Ker nameruje društvo prirediti v kratkem svoj prvi veliki koncert, so g. pevci in g. ce pevke najljubše vabljeni, da pridejo gotovo v nedeljo dne 31. t. m. v dvorano „Tržaške Sokola“. V petek dne 29. jan. tamburaška vaja.

„Narodna Čitalnica“ v Rojanu vabi vse podpornice in redne člene, kakor tudi vse druge zavedne Rojančane na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 31. t. m. v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu točno ob 2. uri popoldne. Na dnevnem redu je volitev 5 odbornikov. Ker je nadalje delovanje „Čitalnice“ zelo velike važnosti je želeli velike vdeležbe.

Narodni pipčarski klub od sv. Jakoba opozarja al. občinstvo, da priredi teden dni po Ciril-Metodovem plesu v soboto, dne 20. februarja t. l., svoj drugi maskirani venček s srečolovom in šalivo pošto v krasno odlični dvorani „Trgovsko izobraž. društva“. — Manjkal seveda ne bo neizogibni kotiljon. Ustrezno bo vsem, ki se hočejo v predpustnem času prav pošteno zabaviti. Omenjeno še bodi, da je polovica čistega dobička določena v korist družbi sv. Cir. in Met.

Nar. delav. organizacija

Odbor zadruga voznikov ima drevi 28. ob 7. uri zvečer svojo sejo v „Nar. domu“ pri sv. Ivanu.

Vesti iz Goriške.

Kako so Lahi zmagali! „Soča“ piše: Prišli smo na sled — škandalom ki so pripomogli Lahom do zmage v tegaško zbornico. Kakor znano, smo oddali Slovenci 906 glasov. Lahi 1146. — Konstatujemo, da je prišlo 12. in 13. t. m. le malo volitev osebno volit, a še ti so bili po večini Slovenci, — ogromna večina glasovnic je morala biti oddana do 4. t. m. pri politični oblasti (glavarstva in magistrat v Gorici).

Ali dočim smo Slovenci oddali do 4. t. m. vse glasovnice pravilno, z imenom volilca na zavitku, — ni bilo oddano v Gradišcu skoro nič glasovnic. Naš zaupnik iz Krmina, ki je nadzoroval laško agitacijo, je dognal, da so celo iz Krmina poslali na glavarstvo nekaj glasovnic v skupnem zavitku, brez imen volilcev od zunaj, — isto tako se je zgodilo le še iz par občin, drugih glasovnic Lahi sploh niso poslali do 4. t. m.

Podpisani naznanja v svojem in v imenu svojih sorodnikov, da je njegova preljubljena soproga, gospa

Antonija Podbršček

včeraj, 27. t. m., v štajerskem Spodnjem Dravogradu mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v petek popoldne v štajerskem Spod. Dravogradu.

IGNAC PODBRŠČEK

bolnik v tržaški mestni bolnišnici.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

HENRIK STIBELJ in drugi

ROKAVICE

prve vrste iz usnja in blaga po jako zmernih cenah v PRODAJALNICI ROKAVIC

A. RÜBMAN

Trst, Corso 19 - Ustan. leta 1865.

DEGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8

FILIJALKA NA PROSEKU ŠTEV. 140

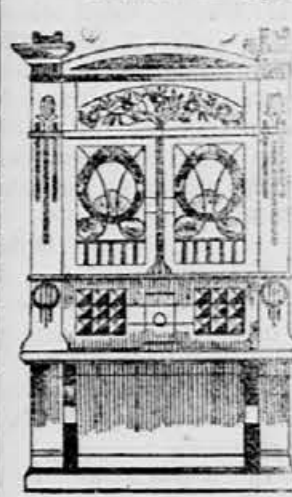
Izbor drog, barv, čopičev, pokost, parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode Boska za parkete, na mrzlo pripravljene sirupe, tamarinde, malinovec itd. itd.

GLOBIN

da najlepšo bliščobno in vzdržujo usnje celo in mehko. Zastopnik Alberto Tedeschi TRST, Corso 4, III.

Zlat ručnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi **Piano Orchestrioni** z godbo na lok zvonilom, mandolino in Xylophonom

s težo, ki se zamoje postavi povsod. Krasna godba in strokovnaška izvršba jamčita za gotov dobiček. Električno - pneuma-tični Orchestrioni učinkom. — Električni glasovili z mandolino Xylophonem in godbo na lok. Govorila z zvokim odmevom za gostilničarje in zasebnike. Znamka Tion-Tion. Cenik brezplačno in pošte pošto.

Tovarna internacionalnih Piano-Orkestrov **F. MACHINEK & SÖHNE** Dunaj XVII. E Ortleibgasse 5. Zaloga v Trstu: Ferdinand Kasimir, ul. Commerciale 13; v Ljubljani: Josip Droll, Sodnijske ulice 3.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Ugodna prilika! Nova prodajalnica manifakturnega blaga

Eugenio Della Torre

prej agent tvrdk F. CASTELLITZ e Successori G. SCANTIMBURGO Trst, ulica Stadion 11, tik pekarnice Covacich.

Velika izbira izdelanega perila in na meter. Specijaliteta: oprema za zaročnike. Bogata izbira čipk. Specijaliteta: črne nogovice za ženske, moške in dečke.

Izbera drobnih predmetov in modnega blaga. CENE, DA SE NI BATI NIKAKE KONKURENCE.

Mnenje g. dra. G. Vejda

zdravnika in ranocelnika na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Dovoljujem si naznaniti Vam, da predpisujem že več let Vaš izvrstni izdelek **ZELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO** (Vino di China Ferruginoso Serravallo) posebno v onih slučajih, ko potrebuje bolnik okrepčanja. Dosegel sem izvrstne uspehe toliko v lastni družini, kolikor pri mnogostevilnih klijentih, in zato hočem priporočati ta izvrstni izdelek tudi v bodoče v vsakem primernem slučaju.

DUNAJ, 11. februarja 1908.

Dr. VEJDA.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvepešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je Tekočina GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakobu in Josipa Godina, lekarna „Mila Jgea“ Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odposilja manj od 4 steklenice proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poš. in zavo.

Vprašamo predsednika volilne komisije grofa Aitensa: odkod so torej došli laške glasovnice, ki so 12. in 13. t. m. zmagale pravilno oddane slovenske glasove? Na dan z resnico!

Iz Ajdovščine. Gospodu tajniku podružnice „S. pl. društva“ odgovorjam čisto kratko. 1. Ako bi bil on vse to povedal pri obnem zboru kar je napisal proti mojemu članku, bi bilo njegovo poročilo dokaj dobro. Zato ni tudi tam tako dobro okrcal brezbrčnosti in indolence, ki se je začela razširati v društvu. Menda se o tem stricjave, kaj?

2. Nisem hotel zadeti njega kakor osebe; bil bi povedal tudi drugemu tajniku svoje mnenje, to mu zagotavljam čisto na besed. Njega osebno spoštujem kakor vsakega drugega znanca. Drugi naj sestavi korenito svoje poročilo, pošteno naj pove svoje mnenje, pa mirna Bosna! **Dopisnik.**

Vesti iz Istre.

Iz Pule. V nedeljo je prispela v Pulo podvodna ladja „U 3“. Vsi d viharne morja je morala ladja ostati v Čresu 2 dni.

Iz Kopra. Glasbeno društvo „Zvezda“ priredi dne 1. februarja ob 7. in pol uri zvečer občajni predpustni ples v gostilni „S. Marko“. Pri plesu bo sviral tukajšnji orkester. Ker je čisti dobiček namenjen za tukajšnje siromašne učiteljske se priporoča na obilno vdeležbo. **Odbor.**

Sneg v Pul. V torek popoldne je začelo v Pul snežiti, snežilo je pa le malo časa. Sneg se je takoj stajal. Burja pa še vedno razsaja.

Vesti iz Kranjske.

Dva velika oratorijska koncerta „Glasbene Matice“. Zve-ta desedanjim tradicijam priredi „Glasbena Matica“ dne 3. in 4. februarja v veliki dvorani hotela „Union“ dva velika oratorijska koncerta. Izvajal se bodo dvakrat svetovnoslavni Perosijev oratorij „Rojstvo Izveličarjevo“, za štiri soliste, mešan zbor in veliki orkester. Vseh sodelujočih bo 240. Don Lorenzo Perosi, mlad laški duhovnik, je najznamenitejši izmed modernih oratorijskih kompozitorov. Njegovo najslavnejše delo je bil „Rojstvo“. Izvajalo se je po mnogih mestih že z največjim uspehom, toda v Avstriji ga bode izvajala „Glasbena Matica“ prvi. Držec se strogo evangelijskega poročila, predloži nam slavnemu umetniku božanski dogodek včlovečenja Kristusovega z neopisno prisrčnostjo, pobožnostjo in navdušenostjo. Očividci pripovedujejo, ko se je izvajal oratorij v Vidmu na Laškem, da je občinstvo kar glasno ihtelo notranje ginjenosti. Skladba stoji sicer na vihanu glasbene umetnosti, ali vendar je lahko umijiva, ker je mojster Perosi čutil poseči v globočine čutečega človeškega srca. Velik glasbeni užitek bodo torej imeli ne samo visoki glasbeniki, ampak vsako, čegar čustvovanje je dostopno blazenstvu prisrčne glasbe. Pripovedovalec (bariton) pripoveduje dogodek po svetem pismu. Marija (sopran) in angel (tenor). Kerkoli naneso besede, uporabi jih umetnik v prekrasne slike izražene od pevskega zbora, orkestra ali solistov, tako, da tvori vse skupaj eno samo divno-krasno zaokroženo celoto. Ni torej nič takozvanih samostojnih arij solistov in samostojnih zborovih nastopov. In to je ravno najznamenitejša posebnost tega umotvora. „Glasbena Matica“ se ni strahla velikanskih stroškov, da le omogoči Slovincem redki glasbeni užitek, ki se ga more imeti prav malo kje in malo kdaj. Na nas Slovincih pa je, da pridemo v kar največjem številu, da podpremo vzvišeno ku turno stremenje „Glasbene Matice“ in se enkrat v polni meri navžijemo glasbenih krasot prve vrste. — Sedeži za vsak večer po 2, 3, 4, 5 in 6 K, stojišča po K 120, za diake po 60 st. se dobivajo pri gospej Čušarkovi v Selenburgovih ulicah. Zeketi je da bi si slavno občinstvo sedeže preskrbelo pred koncertom. Ukretilo se je, da bodo na desni in levi strani balkona v sredini, kjer so, kakor so, kakor so izkušnje dokazale, najugodnejši prostori, ti prostori najdražji. — Oratorij je v dvh delih in se bode oba dela vsak večer v celoti izvajala. —

Nadškof sarajevski dr. Štadler se je včeraj mudil v Ljubljani.

Vesti iz Štajerske.

† Dr. Janko Sernec. V Mariboru je umrl odvetnik dr. Janko Sernec v starosti 75 let. Pokojnik je bil mnogo let streber Slovenstva v Mariboru in mnogostransko delaven rodoljub.

Dr. Janko Sernec je bil rojen v Slov. Bistrici leta 1834. — Gimnazijo je izvršil v Mariboru, kjer je bil vedno odličnjak, pravoslovne študije pa v Gradcu. Kakor odvetniški koncipient je najprej služboval v Karlovcu na Hrvaškem, kjer se je navzel slovenskega duha in onega navdušenja, ki je bodrilo in gnalo mladega moža k delovanju v Maribor. Tam je bil najprej koncipient pri dr. Duhatu, potem pa pri dr. Dominiku. Leta 1865 je šel kakor odvetnik v Kozje, a že leta 1869 se je vrnil v Maribor in izvrševal tam odvetništvo 40 let.

Ko so leta 1861 ustanovili v Mariboru italnico, je bil izvoljen v odbor poleg dr. Preloga, prof. Šumana, dr. Pavliča, dr. Dominika in kan. Koserja, tudi dr. Janko Sernec. Pokojnik je bil tudi med upravitelji

„Matica Slovenske“ in leta 1868 med ustanovniki „Slovenskega Naroda“. — Naj v miru počiva!

Vsed petrolejne svetilke umrl. Fotograf Roth iz Graden je v Mariboru hotel upihati petrolejno svetilko. Svetilka je eksplodirala in Roth se je tako opek, da je v bolnišnici umrl.

Ptuj — brez vode. V mnogo studenih je voda zmrznila, posebno v sredi mesta, da so ondi brez vode.

Pasji kontumac je proglašen nad obli nami sodnih okrajev Šmarje in Celje.

V snegu se je zadušil v Kozjem 19-letni Franc Hralec. Bil je pijan in je v takem stanju padel v sneg, iz katerega ni mogel vstati.

Škrlatica se je pojavila v Zibiki in Roginski gorici, kjer je že 21 slučajev bolezni.

Na celjski viši gimnaziji se je prekinil pouk za 10 dni, ker so otroci šolskega sluge oboli za škrlatice.

V Muri ni skoro prav nič vode. Nad Gradcem se pride skoro po suhem čez strugo.

Darovi.

Družba v kavarni „Barriera“ je nabrala K 120 za moško podružnico sv. Cir. in Met. Denar hrani uprava. — Na sestanku trgov. je tvinčarjev se je nabralo v restavraciji „Balkan“ K 12 — za moško podružnico sv. Cir. in Met.

Denar hrani uprava.

O priliki prvega plesnega venčka kol. dr. „Balkan“ so preplatili vstopnino slednji gg.: Ivan Krebelj K 5—, Gino Pessa K 2—, po 1 K: Stipan Jurislaw, Zdravec Anton, Šrn

Občno konsumno in posojilno društvo v Gažonu

registrovana zadruga z omejenim poročtvom vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v društvenih prostorih (Gažon štev. 62) dne 6. februarja 1909 ob 6 in pol uri zvečer.

DNEVNI RED:

1. Prečitane zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Potrjenje letnega računa za 1908.
3. Prememba § 30 društvenih pravil.
4. Eventuelni predlogi.

GAŽON, 29. januarja 1909.

ODROR.

Zaloga . vina

ANTON STARC

se je preselil iz ul. S. Lazzaro 22 v ulico Squero Nuovo štev. 17.

SPECIJALITETA: KRAŠKI TERAN iz lastnih kleti — Belo istrsko in vipavsko. — Prodaja na drobno in debelo.

Pivo 1. vrste

Pivo 1. vrste

Trgovina z manifakturnim blagom Ant. Sanzin pok. Frana

TRST — ulica Barriera vechia štev. 11

Velika izhera: Srajc za moške belih, barvanih in fuštanjastih. Zimske male, spodnje hlače, konficionirano blago za delavce; ovratnice in ovratniki. NAJNIŽJE CENE.

.: Eugenia Cossovel .:

prej ravnateljica Tržaškega grafič. zavoda (Stabilimento grafico Triestino ex A. G. Salom)

časti se naznaniti slav. občinstvu in cenj. klijentom, da je odprla v ulici delle Poste št. 6

Prodajalnico novih in rabljenih pisalnih stojev vseh zistemov. Aparat reprodukciji vseh zistemov. — Potrebščine. — Čiščenje in poprave. — Pečati in table. Gramofoni in slovenske, italijanske in nemške plošče fini in navadni iz najboljših tovarn. — MENJAVA RABLJENIH PLOŠČ. — Telefon 16-82.

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma štev. 2 v lastni palači

(Vhod po glavnih stopnicah) TELEFON 952

ima na razpolago

Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vlamu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem in sicer:

za celo leto	kron 30
pol leta	20
četrt	12
za en mesec	6

Shrambice so 24 cm visoke, 21 cm široke, 48 cm globoke.

Shrambice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo in zaprejo svoje stvari, katerih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice, katere se priporoča posebno starišam, da na ta najvarnejši in najuspešnejši način navajajo štetiti svojo denar. Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Josip, Pauh Josip, Nasdorfer Ciril in Angel Kante iz Proseka; po 60 st.: Krišvan in Rud li Pauh; 40 st. pa Dragica S.

Ker se ni mogel vdeležiti, je poslal „Narodni piščerski klub“ pri Sv. Jakobu K 3— Cenjenim darovateljem priročno hvala!

15-leten priden krojaški učenec, doma iz Lju: tomer na Štajerskem, išče mesta pri kakem mojstru. Pojasnila daje J. Freitag, ulica Moreri št. 296 Rojan-Trst. 144

Išče se izvezbans, resna korespondentinja za nemško in slovensko (hrvatsko) dopisovanje. Prednost imajo praktičarane komutariistkinje in one, ki poznajo italijanski jezik. Nastop takoj. Pisemne ponudbe na „Edinost“ pod št. 147. 147

Iščem za sorodnico, 23-letno zdravo, ljubeznivo gospodinjico, izurjeno v ženskih ročnih delih, tudi malo v kuhinji, zmožno slovenskega in nemškega jezika, prijaznega vedenja, službo v vemi, boljši slovenski družini v Trstu ali v okolici. Ker je dopolnila meščansko šolo, bi dobro vzgojevala v ob-h jezikih izročeno ji deco ljudskih sol, in bila drugače gospodinj v pomoč. — Pojasnila daje Avg. Križar, župnik v Gustajnu (Guten stein) na Koroškem. 134

Kraški teran in belo vipavsko, prodaja Vincenc Duša, Trst, ul. San Lazzaro štev. 22, po 96 stotink liter, in belo po 72 stotink. — Za gostilničarje in krčmarje d. govorne ce e. 2003

Zaloga istrskega vina lastnega pridelka s prodajo na drobno. Črno istrsko po 48 stot. liter, belo 1. vrste po 56 stot. liter. — Ulica Otiozza 16, vogel ulice Gelsi. Ivan Jurković lastnik. 101

2200 lepih, ravnih hrastov, posebno ugodnih za pilote, iz lesov pri Dolenji vasi na Krašu je na prodaj. Poizvedbe in ponudbe Oton u Ploj c kr. notarju v Črnomlju na Kranjskem. 136

Gospod inteligenčen, bivši c. kr. orožniški postajevodja, 27 let star, ki ima 30.000 K denarja, pozneje kot dedič še par tisoč, se želi seznaniti z gospodinjico z nekaj premoženja ali s kako udovo do 36 let (Ako otroci ni izključeno) — ki ima gostilno, ali prodajalno. — Ponudbe, če je mogoče s sliko, na Inzeratni oddelk Edinosti pod „27-letni“ [štev. 122] 122

Proda se hiša z vrtom in lepim razgledom na mesto, z igro na kroglo; hiša je pripravna za vsako obrt ali trgovino, ter služi lahko tudi vsakemu gospodu za dvorec. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti. 132

Mesto pisarniškega praktikanta išče mladenič, dober slovenski korespondent, v kakoršni-koli večji pisarni. Pod ugodnimi pogoji za 3 leta. Naslov pove „Edinost“. 1938

Zaloga vipavskega in i-trkega vina od 24 do 28 kron od 56 lit. naprej. Anton Kette, O čine štev. 169. 140

Prodajam zemljišče, oddaljeno eno uro od Trsta, katero obsega 2 orala. Zraven tega še malo postopje. Cena K 5000. Več se poizve pri Leopoldu Dekiera, Vremaki Britof pri Divači. 106

Nad 40-letna vepah
PASTIGLIE PRENDINI
od ogolunjenega sladke škroja
znajatelj in izdajatelj P. PRENDINI v Trstu
Počasne s kolajnami in diplome
Zaravniško priporočane pri gribovih, kašlju
bripavstih, katara.
Pedeljujejo percem in govornikom čist gla.
Zaloga v lekarni PRENDINI in v vseh
boljših lekarnah v Trstu in Evropi.
Pasiti je na nepretrgoma ponarejanja
ZANTEVAJTE VEDNO „PASTIGLIE PRENDINI“.

Josip Stofa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedera štev. 8, izvršuje vsakovrstna mizarska dela. 35

Agenti proti mesečni plači se sprejemajo pri Glavnem zastopu Vzemne zavarovalnice na Proseku. 120

Giulio Reddersen
TRST, ulica Giosuè Carducci štev. 23
TELEFON štev. 813
Kirurško orodje, ortopedični aparati, Moderci, umetne roke in noge, bergije, klini pasi, elastični pasi in nogavice, elektroterapijske priprave, aparati za inhalacije.
SKLADIŠČE petrolejev za kirurško zdraviljenje. Potrebščine iz gumij in neprodilnega blaga. 11111111

Čevljar-nica **Giovanni Lekan**
TRST, ulica Giulia 7, TRST
odlikovana z državno kolajno 1908 na modni razstavi v Trstu.
Izdeluje vsakovrstno obuvalo po meri z največjo eleganco in solidnostjo. Specijaliteta ortopedičnih izdelkov in amerik. čevljev.
CENE ZMERNE.

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča
Marije ud. Salarini
Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblač za moške in dečke kostumi za otroke. Povračniki, močne jope, kožuh in rarnih paletotov. Oblike za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski ločen. Nepremodljivi plašči (pristni angleški) Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Bogomil Pino
bivši urar v Sezani
ima svojo
novo prodajalnico : ur
v TRSTU
ul. Vinc. Bellini 13
nasproti cerkve svet. Antona oovega
Vsakovrstne verižice po pravih tov. cena

Urad za razne zadeve
avtorizovan od c. k. namestništva
Rod. Falconetti
Trst, ul. Nuova 21
Informacije. - Iskanja. - Asistenca. - v sodnih in civilnih kakor tudi trgovinskih in pravnih zadevah.
Mehanično posnemanje za strojno prepisovanje. Vsakovrstna upisanja. Naslovi in reklame.
Konkurenčna tarifa.

F. Pertot
urar 1. vrste
Trst, ul. delle Poste 9

Umetni
fotografični atelje
pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (prililšje)
TRST.
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.
POSEBNOST
Povečanje vsakotere fotografije.
Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

ANTON SKERL
mehanič, zaprisožen izvedenec
TRST, Carlo Goldenijev trg štev. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih svetilov, luči in prodaja gramofonov, sonofonov, in fotografov. Zaloga priprav na točilni ro Lastna delavnica na popravljanje avt. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah
TELEFON štev. 1734.